

Opgaver og kompetence

Ombudsmanden behandler klager over alle dele af den offentlige forvaltning, jf. § 7, stk. 1. Det er en betingelse, at klagemulighederne er udtømt, jf. § 14.

Tvangsanbragte børn er en del af Folketingets § 71-udvalgs ansvarsområde i henhold til grundlovens § 71, stk. 7. Klager vedrørende disse sager behandles derfor ikke af ombudsmanden, men § 71-tilsynet kan ifølge ombudsmandslovens § 15 overdrage ombudsmanden at medvirke ved behandlingen af sådanne klager, hvis klagen i øvrigt hører under ombudsmandens område.

Hvis ombudsmanden i særlige tilfælde bliver opmærksom på mangler ved gældende love eller administrative bestemmelser, skal ombudsmanden ifølge § 12 give Folketinget og vedkommende minister meddelelse om det. Ved kommunale mangler giver ombudsmanden meddelelse til kommunalbestyrelsen.

Ombudsmanden reagerer ikke kun på henvendelser udefra, men kan også undersøge en sag af egen drift (§ 17, stk. 1), kan gennemføre generelle undersøgelser af en myndigheds behandling af sager (stk. 2) og kan inspicere alle institutioner og virksomheder, der hører under ombudsmandens område (§ 18).

Myndighederne har ifølge § 19, stk. 1, pligt til at give ombudsmanden de oplysninger og dokumenter m.v., som ombudsmanden forlanger. Ombudsmanden kan desuden kræve skriftlige udtalelser fra myndighederne (stk. 2) og indkalde personer til at afgive forklaring for retten (stk. 3).

Ombudsmanden bedømmer, om myndigheder eller personer handler i strid med gældende ret eller på anden måde er skyld i fejl eller forsømmelser i deres opgaver (§ 21). Hvis der er sket fejl, kan ombudsmanden fremsætte kritik, afgive henstillinger og i øvrigt komme med sin opfattelse af sagen, jævnfør § 22. Hvis sagen viser, at der er begået fejl eller forsømmelser i den

offentlige forvaltning, skal ombudsmanden ifølge § 24 underrette Folketingets Retsudvalg og den pågældende ressortminister eller kommunalbestyrelse.

En gang om året afgiver ombudsmanden en beretning til Folketinget om sin virksomhed, jf. § 11, 1. pkt.

Økonomi

Ombudsmanden ansætter og afskediger selv sine medarbejdere, jævnfør § 26. Medarbejdernes antal, løn og pension fastsættes i overensstemmelse med reglerne i Folketingets forretningsorden.

En børnevenlig ombudsmandsmodel

Forslagsstillerne foreslår, at regeringen finder en model for en børneombudsmand, der lægger sig meget tæt op ad loven om Folketingets Ombudsmand. Det gælder for eksempel adgangen til at behandle individuelle klager og undersøge en sag af egen drift (uden klage), muligheden for at inspicere institutioner m.v. for børn, kræve oplysninger med videre af myndigheder og fremsætte kritik m.m.

Dog bør der særligt tages hensyn til, at det er en ombudsmand for *børn*. Det indebærer, at børn skal have let adgang til at kontakte deres ombudsmand, og at de i tilstrækkelig grad skal informeres om denne mulighed. Modellen for en børneombudsmandsinstitution kan derfor eksempelvis være en central børneombudsmand med lokale medarbejdere tæt på børnene eller medarbejdere fordelt på forskellige områder, for eksempel socialområdet, uddannelsesområdet, sundhedsområdet m.v. Modellen for en børneombudsmandsinstitution er imidlertid ikke afgørende for forslagsstillerne. Det afgørende er, at den sikrer børn reel adgang til at klage over krænkelse af deres rettigheder og hjælp til afhjælpning af disse krænkelse, jf. kommentarerne fra FN's Børnerettighedskomité.

Skriftlig fremsættelse

Jann Sjørnsen (KRF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en børneombudsmand.

(Beslutningsforslag nr. B 141).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.